

رهبران ارمنستان و جمهوری آذربایجان روز جمعه برای توافق صلح به کاخ سفید می‌روند

در تحولی مهم و بی‌سابقه، قرار است روز جمعه دونالد ترامپ میزبان رهبران ارمنستان و جمهوری آذربایجان در کاخ سفید باشد؛ نشست‌هایی که به احتمال زیاد با امضای توافق صلح تاریخی بر سر قره‌باغ همراه خواهد بود.

به گزارش آران نیوز به نقل از تسنیم، در تحولی مهم و بی‌سابقه، قرار است روز جمعه دونالد ترامپ میزبان رهبران ارمنستان و جمهوری آذربایجان در کاخ سفید باشد؛ نشست‌هایی که به احتمال زیاد با امضای توافق صلح تاریخی بر سر قره‌باغ همراه خواهد بود.

در ادامه تلاش‌های واشنگتن برای ایفای نقش در حل یکی از قدیمی‌ترین بحران‌های قفقاز جنوبی، قرار است روز جمعه آینده رئیس‌جمهور آمریکا، دونالد ترامپ، میزبان رهبران ارمنستان و جمهوری آذربایجان در کاخ سفید باشد؛ نشست‌هایی که بنا بر گزارش منابع دیپلماتیک، احتمال دارد با اعلام رسمی توافق صلح میان دو کشور همراه شود.

به گزارش واشنگتن پست، این دیدار سه جانبه قرار است میان ترامپ، الهام علی‌اف رئیس‌جمهور جمهوری آذربایجان و نیکول پاشینیان نخست‌وزیر ارمنستان برگزار شود. هدف اصلی این دیدار، نهایی‌سازی و اعلام عمومی توافق صلحی است که مذاکرات آن از ماه‌ها پیش در جریان بوده و به گفته منابع مطلع، متن اولیه آن از ماه مارس ۲۰۲۵ آماده شده است.

این دیدار در شرایطی برگزار می‌شود که جمهوری آذربایجان در سپتامبر ۲۰۲۳ موفق شد کنترل کامل منطقه قره‌باغ را به دست گیرد و عملاً به دهه‌ها منازعه نظامی بر سر این منطقه پایان دهد. در پی آن، بیش از ۱۰۰ هزار ارمنی ساکن قره‌باغ به ارمنستان گریختند که در داخل و خارج از منطقه، واکنش‌های گسترده‌ای را برانگیخت.

بر اساس گزارش روزنامه آمریکایی، پیش‌نویس توافق صلح، با حمایت آمریکا و تحت میانجی‌گری مستقیم ترامپ تدوین شده و دو طرف از مارس گذشته بر اصول کلی آن به تفاهم رسیده‌اند. با این حال، برخی اختلافات باقی مانده و ملاحظات سیاسی باعث شده‌اند اعلام رسمی توافق به تعویق بیفتد. نشست اخیر در ابوظبی نیز نتوانست آن را نهایی کند.

نشست واشنگتن ادامه‌ای بر رایزنی‌هایی است که در میانه ماه ژوئیه در ابوظبی برگزار شد. در آن دیدار، دو طرف از ایجاد «زمینه‌های مشترک» برای توافق سخن گفتند و تأکید کردند که می‌توان در طی چند ماه آینده، اصول توافق را نهایی کرد و پس از آن، به امضای رسمی دست یافت.

این نخستین بار نیست که واشنگتن در منازعه قفقاز میانجی‌گری می‌کند، اما نقش شخصی دونالد ترامپ در این دور از مذاکرات بسیار برجسته شده است. ترامپ تلاش دارد این توافق را به عنوان بخشی از ابتکار خود برای تقویت جایگاه بین‌المللی اش بهره‌گیرد.

ترامپ در هفته‌های اخیر بارها اعلام کرده است که در مسیر تحقق چند توافق صلح بزرگ قرار دارد و حتی مدعی شده که باید به دلیل این تلاش‌ها نامزد جایزه نوبل صلح شود. او در سخنانی، به صلح میان هند و پاکستان، توافق‌های منطقه‌ای در آفریقا و حالا نیز حل مناقشه قره‌باغ اشاره کرده است.

همچنین، ترامپ از عملکرد دولت دموکرات آمریکا به شدت انتقاد کرده و گفته است که دولت قبلی در برابر «پاک‌سازی قومی آرامنه مسیحی» در قره‌باغ سکوت کرده، در حالی که او اکنون در حال احیای صلح و بازگرداندن توازن است.

در همین حال، منابع نزدیک به دو هیئت مذاکره‌کننده اعلام کرده‌اند که در صورت رفع برخی ملاحظات جزئی، احتمال دارد توافقنامه صلح روز جمعه به صورت رسمی امضا و اعلام شود. به نوشته واشنگتن پست این توافق می‌تواند مسیر عادی‌سازی روابط دیپلماتیک میان باکو و ایروان را هموار سازد و احتمال بازگشایی مرزها و اتصال ریلی میان دو کشور را نیز فراهم آورد.

واشنگتن پست در ادامه نوشت: بر اساس برخی تحلیل‌ها، امضای چنین توافقی در کاخ سفید، نه تنها یک پیروزی سیاسی برای ترامپ خواهد بود، بلکه می‌تواند زمینه‌ساز بازتر شدن فضای سیاسی در قفقاز جنوبی، کاهش نفوذ روسیه در منطقه و افزایش حضور آمریکا باشد؛ حضوری که از نظر ژئوپلیتیکی برای واشنگتن بسیار مهم تلقی می‌شود.

طبق این گزارش در صورت امضای توافق، ارمنستان برای نخستین بار به طور رسمی از ادعاهای تاریخی خود درباره قره باغ عقب نشینی خواهد کرد، و جمهوری آذربایجان نیز متعهد خواهد شد حقوق ارمنه باقیمانده در مناطق تحت کنترلش را رعایت کند. با این حال، هنوز مشخص نیست واکنش جامعه ارمنی و گروه های مخالف در ایروان به این توافق چه خواهد بود.

تفاهنامه نه توافق

با همه این تفاسیر به گزارش Azernews، روزنامه دولتی جمهوری آذربایجان، دو طرف ممکن است در دیدار روز جمعه در کاخ سفید، تفاهم نامه اولیه ای را امضا کنند که مسیر را برای دستیابی به توافق نهایی صلح هموار می کند.